

Cvrsvs Philosophicvs

Arriaga, Rodrigo de

Antverpiæ, 1632

Sect. III. Gradus sunt Homogenei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95614)

bens contrarium augetur per gradus similes, breui ad summam intentionem venire posset. Secundam verò partem probant, quia si quis impellat rotam, & addat ei rursus secundum impulsus, duplo velocius movebitur; ergo motus
62 ille intenditur ab homogeneis. Idem est si duo homines æqualis virtutis impellant idem corpus. Et hinc isti reddunt rationem, cur mobile eò velocius moveatur, quò magis descendit, quia scilicet ille impulsus intenditur per gradus homogeneos, sicut valua quæ à tergo aliquo pondere impelluntur, primum tardiusculè mouentur; at ubi incipit multiplicari impulsus, multò velocius mouentur.

Hanc sententiam planè puto sibi nullo modo consequentem: quod enim dicit, qualitates non habentes contrarium facilè perueniunt ad summum, si constarent gradibus similibus, non video cur magis id verum sit, quàm in qualitatibus non habentibus contrarium, v. g. in luce.

Dices: Quia corpus lucidum semper occupatur conseruando lucem, idè non potest nouam & nouam producere. Sed contra Primò, quia hoc non prouenit ex eo, quòd lux non habeat
63 contrarium, sed aliunde: vnde pono exemplum in specie impressa intellectus, quæ non habet contrarium, & non conseruatur ab actu à quo producitur, sed à solo Deo, & in eà sic argumentor: Ea species intenditur per gradus similes, ergo actus intellectus, à quo producitur, durans per mediam horam, deberet producere speciem ferè infinitè intensam, quia in quolibet puncto nouam intentionem producit: & cum sit intentio similis, quilibet actus, licet remissus, continet omnem intentionem possibilem, vt tu arguis. Vides ergo, te debere necessario recurrere ad solutionem à nobis assignatam, & quoad hoc idem dicere de habentibus contrarium, quod de non habentibus, scilicet, eas ex naturâ suâ esse determinatas ad operandum sub hac vel illâ conditione. Vide sæpe supra dicta.

Quod verò Secundò dicit de motu, etiam si pro meâ sententiâ statim ponenda esse videatur, eò quòd motus intendatur per duos impulsus æquales, non tamen habet difficultatem, quia motus velocior non est propriè intensior, sed successio est maior cum minoribus morulis, iuxta dicta de velocitate motus.

64 Difficilius est quod de impulsu assertur: hic enim videtur intendi per motus æquales, mouet enim ille impulsus rotam, & velocius & diutius; ergo saltem ille intenditur ab agentibus æqualibus. Potest tamen responderi, impulsus illum non esse productum primâ vice secundum totam intentionem, sed secundum partem, & secundâ vice productum maiorem, semper tamen ab agente æquiuoco, nempe à motu. Hac tamen solutio difficilis est, quia motus solum est vbicatio & actio illius, quæ non videntur esse productiue impulsus, esset enim ea vbicatio simul cum impulsu, quia est causa illius, & non esset, quia impulsus ille est productus vt noua vbicatio producat, antiquâ destructâ. Melius dicetur, impulsus illum produci ab ipsâ substantiâ hominis impellentis, seu à potentiâ illius, quæ cum sit perfectior multò quàm motus, potest illum intendere, etiam si gradus inæquales sint; neque ex hoc impulsu potest quidquam de graduum simi-

litudine aut dissimilitudine erui. Tertio tandem 65 magis consequenter ad nostra principia de motu facile, & clarè respondeo, hominem secundo impellentem rotam, non intendere illum impulsus priorem, sed duos impulsus ibi producere (casu quo intentio fieret per gradus inæquales); nam secundus impulsus non est fortior primo: quia verò primus impulsus non poterat mouere corpus in omnibus instantibus, sed quiescere debebat in multis, idè fit vt secundus impulsus faciat velociorem motum. nam quando non producit primus, producit secundus, & quando hic non, producit primus; vel saltem non tam diu morantur: & hinc oritur velocior motus, qui in paucioribus morulis consistit. ergo argumentum id non probat aliquid speciale.

SECTIO III.

Gradus sunt homogenei.

PROBABILIUS cenfeo, gradus intentionis esse similes inter se. Ita P. Vázquez Tomo 1. in 1. 2. Disputat. 82. cap. 6. ubi refert D. Bonaventuram, Richardum, Scotum, Ockam, Gabrielem, Gregorium, Maïronem, Niphum, & alios, quos etiam refert Suarez Disput. 46. Metaphys. sect. 1. num. 29. Pro eâ stant Conimbricenses & Cardinalis Toletus, quos citat & sequitur Rubius in præfenti cap. 4. tractat. 3. quest. 5. numero 57. Etiam communis est inter recentiores, non tamen efficaciter ab omnibus probatur.

SUBSECTIO PRIMA.

Reiiciuntur aliquæ probationes huius sententiæ.

PRIMò arguunt pro eâ nonnulli: Quia si gradus 66 essent inæquales, seu heterogenei, quilibet gradus constaret infinitâ perfectione simpliciter quoad intentionem, quod est falsum. Sequela probatur, quia partes, ex quibus componeretur ille gradus, essent infinitæ (in quolibet enim gradu sunt infinitæ partes proportionales) & altundè essent omnes illæ inæquales; ergo ille gradus constaret infinitâ perfectione simpliciter, quoad intentionem: hoc autem est absurdum, ergo. Hoc tamen argumentum potest etiam retorqueri contra gradus homogeneos: quilibet enim gradus constat infinitis partibus etiam similibus inter se, ergo constabit infinitâ intentione simpliciter. Patet consequentia, quia non magis infinitæ partes omnino similes constituent infinitam intentionem, si gradus sint homogenei, quàm infinitæ partes inæquales eandem infinitam intentionem, si gradus sint heterogenei; ergo hoc argumentum æquè vrget utramque oppositam sententiam. Respondendum ergo, quem-
67 libet gradum, etiam si infinitis partibus constet, non facere infinitam intentionem simpliciter, quia hæc debet includere infinitas partes non solum proportionales, sed etiam determinatas & designabiles, quod ipsum dicendum, etiam si sint homogenei.

Video adhuc tamen quomodo possit specialiter contra aduersarios vrgeri: quia si omnes par-

tes primi gradus sint inaequales, ergo secundus excedens omnes illas excedit infinitas partes inter se inaequales, ergo debet esse infinite perfectus. Respondeo tamen, hoc argumentum iam esse commune omni sententiae: homo enim superat infinita animantia inter se inaequalia, & tamen non est infinitus: item brutum superat infinitas plantas inaequales, substantia infinita accidentia, &c. Ei absolute sapè respondi, non argui infinitam perfectionem simpliciter ob excessum infinitarum rerum, quia semper ille excessus est cum imperfectioribus repugnantibus infinito in perfectione.

68. Secundò arguunt alij: Quia si gradus essent heterogenei, esset superfluous praesentis secundo primus, & secundus praesentis tertio, quia in secundo continetur tota perfectio primi & aliquid amplius, & in tertio tota perfectio secundi; sicut ob eandem rationem, adueniente anima rationali, non est necessaria anima vegetativa, quia perfectio huius continetur eminentiori modo in rationali; ergo etiam adueniente secundo gradu non manebit primus, quod est absurdum. Respondent aliqui, secundum gradum non contineri à tertio, licet hic sit perfectior secundo, idcirco hunc non esse superfluum etiam in praesentia tertij aut quarti. Sed contra, quia secundus gradus in hac sententia potest produci à tertio, ergo secundus continetur in tertio, quia nulla causa principalis potest producere effectum, quem in se non continet.

69. Melius ergo potest responderi, non esse superfluum primum in praesentia secundi, etiam si ab eo contineatur. Quod probatur pluribus instantiis. Etenim, licet anima contineat intellectum & voluntatem, & ignis calorem, non tamen superflui sunt in praesentia animae intellectus & voluntas, iuxta communem sententiam, & in omnium doctrinà calor in praesentia ignis. Cuius ratio est, quia etiam si ignis contineat calorem eminenter, adhuc possunt plus efficere ignis & calor simul, quam ignis solus. Nec mirum, si id reperiatur inter ignem & calorem, inter quos est valde exiguus excessus, cum etiam causa prima, quae infinite excedit secundas, & eas infinito modo praetercontineat, nihilominus ad producendum multos effectus, naturaliter debeat coniungi cum causis secundis: ergo, licet primus gradus contineatur à secundo, non tamen ideo superfluous est in praesentia secundi; sicut & in nostra sententia, licet secundus non sit perfectior primo, sed illi omnino aequalis, non tamen est superfluous in praesentia primi.

70. Confirmatio ex animâ rationali non vrget, tum quia materia est incapax plurium formarum substantialium, tum quia ipsa est formaliter vegetativa & sensitiva, iuxta dicenda in libris de Anima, subiectum autem est capax plurium partium intentionis: item secundus gradus non continetur formaliter in tertio. Imò retorqueo instantiam: Magis superfluae essent duae animae, si essent omnino similes, quam si essent dissimiles; ergo magis videntur superflui esse duo gradus intentionis similes, quam heterogenei, neutri tamen superflui sunt, ob dicta.

Tertio arguunt alij ex Theologia: Quia sequeretur, si gradus essent heterogenei, hominem minus iustum, quamvis intense operetur, mere-

ri semper minus primum, quam hominem sanctum remissius operantem, quod videtur absurdum. Sequela probatur, quia homo iustior quolibet opere bono, quantumvis remisso, meretur augmentum gratiae, ergo meretur gradum excedentem omnes alios quos antea habebat. Pone 71 ergo illum iustum ut viginti, merebitur gradum vigesimumprimum, qui est perfectior omnibus aliis viginti: homo autem minus iustus v. g. ut duo, per opus etiam intentum ut duodecim vel decem vel octo non merebitur nisi vel duodecim, vel decem, vel octo gradus gratiae, qui non aequant gradum vigesimumprimum; ergo hic homo minus iustus, quamvis intense operetur, non meretur tantum, quantum homo iustior per opus remissum. Qui hoc argumento ita absolute vtuntur, deberent attendere, meritum crescere etiam ex intentione operis, & perfectione illius: unde non sequitur, absolute semper hominem iustiores quolibet opere remisso mereri maius primum homine minus iusto per opus intentum. Si enim sanctior excedit alium in solo vno gradu gratiae, quia est iustus ut quatuor v. g. alter ut tria, si hic efficiat actum intentum ut quatuor, augebit gratiam usque ad septem; iustior vero si efficiat opus intentum ut vnum, solum augebit gratiam usque ad quintum gradum: ergo non se- 72 quitur, omnem hominem iustiores quocumque opere, quamvis remisso, necessario mereri maius primum quolibet homine minus iusto, quantumvis intense & perfecte operante; sed solum sequitur, in aliquo calculo ratione maioris sanctitatis, quam in se habet, obrenturum maius primum, quod aduersarij libenter admittunt, contententes, non solum ex maiori perfectione & intentione operis, sed etiam ex maiori gratia operantis meritum crescere.

Doctrina haec de augmento pramij ex maiori gratia omnino Theologica est, & forte non caret probabilitate, ideo in praesentia ad probandam graduum homogeneitatem non vix praedictum argumento. Solum aduerto, illud non posse solui, nisi concedatur ea doctrina de maiori argumento meriti ex maiori gratia operantis: quod noto propter nonnullos contententes, hoc argumentum esse independens ab ea doctrina: aiunt 73 enim, homini valde iusto, remississime operanti, dari quidem gradum perfectissimum omnium, v. g. vigesimumprimum, vnicum tamen; homini autem parum iusto, intense tamen operanti, dari ex gradibus inferioribus plures, & per multitudinem horum compensari excessum perfectionis illius supremi: sicut licet aurum sit perfectius argento, potest per quantitatem maiorem argenti compensari excessus exiguae particulae auri. Et hoc modo conantur ostendere, non magis mereri hominem iustiores, quam minus iustum, ceteris paribus, etiam si gradus sint heterogenei. Sed quidquid sit, utrum per sex aut septem gradus inferiores gratiae possit compensari maior perfectio solius octavi, sic impugno praedictam solutionem. Ponamus hominem iustum ut duodecim, operari actum adeo remissum, ut non mereatur nisi vnicum indivisibile gratiae; ponamus praeterea alium hominem iustiores, ut viginti v. g. efficere eundem actum cum eadem remissione: certe huic non potest dari pro pramio minus quam vnum indivisibile;

le; ergo meretur indiuisibile vigesimum primum: sed hoc in numero aequat diuisibile decimum tertium, quod meruit minus iustus, in perfectione autem multum excedit prædictum indiuisibile decimum tertium à vigesimo primo. Ecce in hoc casu absolute & simpliciter maius præmium meretur iustior, quam minus iustus, cum tamen æqualiter operati sint; ergo ex maiori gratiâ creuit meritum in homine iustiori; ergo non potest defendi graduum gratiæ inæqualitas, nisi concedatur, saltem in multis casibus, & consequenter etiam in omnibus, ex maiori gratiâ merita crescere, vt multi concedunt, nec fortè improbabiler; sed quia, vt dixi, ad Theologos pertinet, omitto eam difficultatem.

SVBSECTIO SECVNDA.

Melior probatio nostræ sententiæ.

75 **M**ELIUS ergo nostra sententiâ de graduum similitudine suaderi potest Primò argumento communi lapsus repetito, quia non sunt multiplicandæ entitates sine necessitate; atqui nulla est in presenti, vt vidimus totâ Sectione præcedenti; ergo ponendi sunt omnino similes. Probat. Secundo, quia negari nequit, quin, si ponerentur plures gradus caloris in manu, etiam si omnino similes inter se, adhuc sentiretur in manu maior calor, quam si esset vnicus gradus; ergo intensio consistit in multiplicatione graduum simillium. Patet consequentia, quia fundamentum, quod modò habemus ad concedendam eam maiorem intensiorem, est, quia aliquando sentimus maiorem calorem, aliquando minorem; ergo, si hoc possit fieri cum gradibus similibus, non est vllum fundamentum ad ponendos dissimiles. Antecedens est certum: quis enim negat, maiorem calorem sentiendum esse in manu, si sint viginti gradus, quam si vnicus?

76 Respondebis fortè, tunc sentiendum maiorem calorem extensiuè, non verò intensiuè. Sed contrà, quia maior ille calor sentitur in eadem parte manus, in quâ antea: vnde ergo potest inferri per sensum, eum esse maiorem extensiuè, non verò intensiuè. Sanè id est incredibile, quia sensus ille percipit maiorem & minorem calorem, intellectus autem maiorem calorem in eadem parte vocat intensiorem, in diuersis extensionem; ergo si in eadem parte perciperetur maior calor, non esset vnde intellectus posset affirmare, eum esse maiorem extensiuè, non verò intensiuè: alioquin rogo, ex quo alio principio infertur, maiorem calorem, qui modò datur in manu, esse maiorem intensiuè, & non præcisè extensiuè?

Idèò huic instantiæ aliter quidam responderunt, tunc citius sentiendum eum calorem, non verò vehementius. Sed contrà, quia dolor vel calor, in eo instanti in quo est in manu, sentitur; ergo maior calor non conduceret in eâ manu vt citius sentiretur, sed vt experiretur homo in se habere maiorem calorem, seu plus de calore; nec video, quomodo id possit negari: hæc autem solutio solum est excogitata, vt aliquid dicatur obiecti, non quia probabilitatem habeat, vt clariùs constabit paulò post de impulsu.

Respondebis fortè Tertiò huic argumento, etiam nos eo vrgeri: nam si penetrarentur plures

partes aëris lucidi, vt tunc apparet maior lux, vel non. Si non apparet maior, ergo, etiam si ponerentur in manu plures gradus similes caloris, non sentiretur maior calor: si verò dicas, tunc maiorem lucem in aëre videndam, ergo & intensiorem. Atqui hoc etiam est contra me: licet enim ad intensiorem non requirantur gradus inæquales, debent tamen illi esse vniti in eodem subiecto, aliàs intensio fieret per extensionem, in eo autem casu gradus illi lucis essent in diuersis subiectis; ergo non facerent intensiorem, ergo ex casu nostri argumenti nihil potest inferri de graduum similitudine. Hanc solutionem libenter aduersarij sunt amplexi. Sed contrà (& hinc confirmo ego meum argumentum) quia per te in eo casu maior lux apparet in aëre, quam si non essent ibi tot primi gradus lucis; ergo ex eo, quod appareat modò in aëre maior lux, non potest inferri, ibi esse plures diuersos gradus, & inæquales: cumque aliunde numquam videris similem casum miraculosum, sine fundamento à te dicitur, tunc eam lucem apparituram quidem maiorem, & oculos eam esse maiorem conspecturos, non tamen maiorem eo modo quo iam est. Fateor ergo tibi, tunc non futuram ibi intensiorem, id tamen non posset per sensum percipi, sed quia aliunde nouerat intellectus, ibi esse plures partes aëris penetratas, quamlibet cum proprio gradu lucis. Imò, si hoc miraculum ignoraretur, non esset vnde posset negari, ibi esse maiorem intensiorem lucis; ergo cum modò appareat maior lux in eadem parte aëris, & aliunde sciamus, saltem naturaliter loquendo, nullam esse penetrationem corporum, sed omnes partes lucis, quæ simul sunt, esse etiam in eodem subiecto, non est vnde inferamus, non esse maiorem intensiorem, imò potius debemus inferre, esse maiorem; ergo maior intensio lucis rectè posset saluari ex pluribus gradibus similibus vnitis eidem subiecto, non est ergo vnde posset inferri, eos esse inæquales.

Secundò probò idem Antecedens, scilicet ex solâ multiplicatione graduum simillium qualitatem apparere magis intensam. Experientia quotidiana: pone enim vinum rubrum purum, sanè tunc color illius est maximè intensus: quòd si misceatur plurima aqua, quantumvis nullus amittatur gradus intensiōis coloris (aqua enim non habet contrarium illi colori) color tamen apparet valdè remissus: imò tanta potest nasci aqua, vt ferè nullus appareat. Idem est in alijs coloribus, qui omnes temperantur per multiplicationem materiæ, non habentis eum colorem. Imò (vt argumentum habeat maiorem vim) sumo vinum sine vllâ admixtione, & dico, exigua pars vini, licet videatur & appareat rubra, non tamen tam rubra quam si vinum sit in maiori quantitate. Ergo ijdem gradus qualitatis si sint sparsi, aut pauciores, quantumvis æquales apparent remissi; quando autem sunt coniunctiores, apparent magis intensi, licet verè non efficiant intensiorem, eo quòd non sint in eodem subiecto: ergo, à fortiori, apparerent illi gradus magis intensi, si penetrarentur in eadem indiuisibili parte subiecti; ergo & efficerent intensiorem, quam oculis experimur, videntes corpus iam magis lucidum iam minus, iam magis rubrum iam minus; ergo sensu non deprehenditur alia intensio, nisi quæ à multis partibus eiusdem qualitatis

tatis in eadem omnino parte subiecti fieri potest.

81 Idem constat ex intentione grauitatis: plures enim partes grauitatis inter se similes aequivalent in ordine ad pondus grauitati intensiori, seu multis partibus grauitatis in eadem parte subiecti. Da communem sententiam distinguente grauitatem à substantiâ (imò, etiam si non distinguatur, argumentum habet viui; nam ipsæ partes substantiæ per se grauitant immediatè, & in illis fit argumentum) eodem modo grauitat libra straminis quàm libra argenti & ferri, quantumuis illa componatur ex pluribus partibus similibus grauitatis, sparsis per plures partes straminis, hæc autem ex pluribus partibus grauitatis existentibus in paucioribus partibus argenti aut ferri; ergo si omnes illæ grauitates plurium partium straminis ponerentur simul in vno subiecto, illud redderent magis graue. Ergo ex eo quòd modò in vno subiecto maiorem grauitatem sentiamus, quàm in alio, non licet inferre, eam componi ex partibus inæqualibus inter se; quia, vt vidimus, etiam si essent æquales, magis grauitaret subiectum: atqui eam maiorem grauitatem in æquali materiâ, vocamus intensiorem grauitatem, nec aliam intentionem agnoscunt sensus, ex quibus discitur intellectus; ergo non est vllum fundamentum, ad dicendum, maiorem intentionem qualitatis non componi ex partibus similibus.

82 Responderunt postea huic meæ instantiæ è vno primùm, a quo colore remitti colorem vini. Sed contrâ, hoc enim est manifestè falsum: nam si statim extrahatur rursus (vt potest) vinum manebit rubrum quàm antea fuit; ergo non fuit remissus color. Secundo, etsi aqua purissima sit omni carens colore, instantia habet locum. Tertiò, quia ego feci etiam argumentum suprà, quando ea diuersitas prouenit ex maiori aut minori quantitate ipsius vini sine admixtione alterius liquoris, quid ergo iam ibi aqueus color?

83 Responderunt Secundo, propter diuisionem partium, & distantiam non posse ita vehementer visum mouere. Sed contrâ: fateor enim libenter his Auctoribus, eam esse causam; Verùm hinc ego deduco meum argumentum; Ergo coniunctio similis qualitatis facit, vt visui appareat maior intentio roboris, seu magis rubrum; ergo si omnes illi gradus sparsi similes in eodem subiecto ponerentur, facerent vt eadem pars magis rubra appareret quàm antea, & idem est de calore in meâ manu: atqui, nos non habemus aliud principium intensiõis, nisi quòd iam minùs album idem apparet, iam magis; ergo, vt suprà dicebam, tota intentio, quæ per sensus percipitur, siue visu, siue auditu, siue tactu, siue gustu, siue olfactu, per multiplicationem partium similium saluatur, neque aliud ego iam prætendo.

Instantia verò à grauitate ferri, respondere in primis, à qualibet parte ferri diuersum imprimi impulsu manui, non verò vnum impulsu intensiorem, ideoque difficilius resisti multis impulsibus, quàm vni. Sed hæc solutio Primò destruit fundamentum contrariæ sententiæ, quod euidenter ostendo. Nam sicut hæc ponit duos impulsus omnino similes, & ad idem centrum inclinantes non vnitos, & ab eis docet prouenire illam maiorem vim: ita etiam pari ratione ego dico in manu esse duos gradus caloris, nec esse vllam aliam intensiõem, sed ab eis gradibus pro-

uenire quòd ego maiorem sentiam dolorem, vel citius operer; sicut à duobus impulsibus prouenit, quòd ego maiorem sentiam inclinationem ad terram; & illi duo facilius frangunt asserem interpositum, item & crassiores. nec video hinc posse assignari vllam disparitatem.

Secundò impugnatur ea solutio, quia quando ego teneo globum æneum in manu, non solum illi difficilius resisto, sed etiam sentio vehementiorem attractionem ad centrum, etiam si illi actu resistam, nec, vt antea dixi, aliter sentio grauitatem globi magni lignei, quàm minoris ænei, etiam si in hoc grauitas sit intensior, in illo verò minus intensa, licet magis extensa: vnde infero, quòd prius intendebar, in ordine ad nostros sensus idem efficere multas partes grauitatis extensæ, quòd efficiunt multæ vnitæ, & consequenter verum esse, quòd si illi omnes, quæ sunt extensa, ponerentur in vno subiecto, facerent intensiõem quam experimur, & consequenter non esse necessarios heterogeneos gradus.

Propter hæc multò probabilius reputo, gradus intensiõis esse homogeneos: si quis tamen propter argumentum vltimum oppositæ sententiæ in oppositam inclinet, poterit cum distinctione loqui, & in qualitativis non-operatiuis aliarum similium, qualis est gratia, habitus supernaturales, & actus naturales, intensiõem ex gradibus similibus constituere, quia in his non virget argumentum; in qualitativis verò operatiuis aliarum similium ponere gradus heterogeneos (vt nonnulli suprà num. 51. distinxerunt) vt reddat rationem, cur agens vt duo, non intendat passum vsque ad tria. Nec qui hoc modo philosophatus fuerit, timere poterit inconsequentiam notam: sicut enim vnionem continuatam dicimus esse duplicem, quia vnica nequit esse in duobus locis, in quibus sunt partes vnitæ, vbi autem deficit hæc ratio, sine vllâ inconsequentia ponitur vnica tantum vnio; ita etiam in præsentia rectè ponuntur gradus similes in qualitativis, in quibus non est periculum, ne possint passum supra se intendere, cum non sint operatiuæ, in operatiuis autem ponuntur diuersi, vt ita reddatur ratio, cur tertius gradus non producat à secundo.

87 Addo, etiam in ordine ad potentiam absolutam me non videre vllam repugnantiam in eo, quòd detur aliqua; imò multæ qualitates compositæ ex gradibus dissimilibus; quia in tali compositione non sunt duo contradictoria, sicut in simili dixi de duplici vnione in composito substantiali, & de partibus animæ dicam suo loco, etiam si de facto, quia non est necessitas eam diuersitatem ponendi, illam non admittamus.

SECTIO IIII.

De maximo & minimo intensiõis.

PRIMO dubitari potest in præsentia, vtrum qualitates habeant minimum infra quod nequeant existere. Et hæc difficultas adhuc potest esse duplex, Prima de minimo in extensione, & hæc explicata est, dum egimus de minimo substantiæ, vbi diximus, non repugnare, aliquam substantiam in indiuisibili extensionis conseruari; & eo ipso infertur, accidentia ipsius etiam careere extensione, accidentia enim non determinant sibi